

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

INTEGROVANÁ
STŘEDNÍ ŠKOLA
POLYGRAFICKÁ

Dokončující zpracování Výroba knižních desek

www.isspolygr.cz

Vytvořil:
Bc. Eva Veselá
20. 2. 2013

Integrovaná střední škola polygrafická,
Brno, Šmahova 110
Šmahova 110, 627 00 Brno

Dokončující zpracování

DUM číslo: 8
Název tohoto DUM
Výroba knižních desek

Interaktivní metody zdokonalující edukaci na ISŠP
CZ.1.07/1.5.00/34.0538

Škola	Integrovaná střední škola polygrafická, Brno, Šmahova 110
Ročník	4 (SOŠ, SOU)
Název projektu	Interaktivní metody zdokonalující proces edukace na ISŠP
Číslo projektu	CZ 1.07/1.5.00/340538
Číslo a název šablony	III/2 inovace a zkvalitnění výuky prostřednictvím ITC
Autor	Bc. Eva Veselá
Tematická oblast	Dokončovací zpracování
Název DUM	Výroba knižních desek
Pořadové číslo DUM	08
Kód DUM	VY_32_INOVACE_08_DZ_VE
Datum vytvoření	20. 2. 2013
Anotace	Výukový materiál, představující stroje na knižní desky, pracovní postup a zpracování knižních desek na deskovacím stroji

Pokud není uvedeno jinak je uvedený materiál z vlastních zdrojů autora

Výroba knižních desek

- Slouží jako ochrana a také vazbu zpevňuje a určuje charakter a druh knižní vazby. Zhotovují se desky pro vazby V7 s kombinovaným potahem, V8 s nekombinovaným potahem, V9 z plastu.
- Výroba desky zpravidla probíhá na samostatném pracovišti, pracuje se dle předem zhotovené makety z materiálu, který bude použit při výrobě. Maketa se zasílá odběrateli ke schválení.

Materiál

➤ Desky se zhotovují z lepenkových přířezů, hřbetníku, potahového materiálu, výleповého materiálu, lepidla a materiálu ke zdobení.

Lepenka

- Používají se dva druhy - **šedá strojní** (300-900 g/m²), určena na desky škol. učebnic a knih s malým rozsahem - **vrstvená** – slepovaná (1250-2300 g/m²), pro větší a silnější knihy
- Dodávají se ve stozích na paletách. Při jejich převzetí je nutné dbát, aby archy lepenky:
 - ✓ měly stejnou tloušťku
 - ✓ neměly nerovný povrch a nebyly poškozeny
 - ✓ neobsahovaly skvrny od oleje či dehtu (prosvítaly by přes potah a nedrželo by lepidlo
 - ✓ neměly víc než 10 % vlhkosti. Větší % zvyšuje borcení a při vysychání změnu formátu
- Lepenkové přířezy se připravují na kruhových nůžkách

Potahový materiál

- Kotoučové materiály se řežou ve stroji na řezání plátna.
- Ten provádí podélný i příčný řez.
- Archové materiály se řežou na jednonožové řezačce.
- Papír se bez předběžné úpravy (lakování, laminování) v průmyslovém knihařství téměř nepoužívá.
- Potahy desek mají pro deskovací stroje předem odříznuté rohy.

Lepenka nebo karton na hřbetník

- Na rovné hřbetníky se používá šedá strojní lepenka.
- Hřbetníky se řežou na jednonožových řezačkách.
- Karton na kulaté hřbetníky se dodává v kotoučích v objednaných šířkách (20, 30, 40 mm).
- Přiřiznutí hřbetníku na délku a šířku se provádí automaticky v deskovacím stroji.

Lepidla

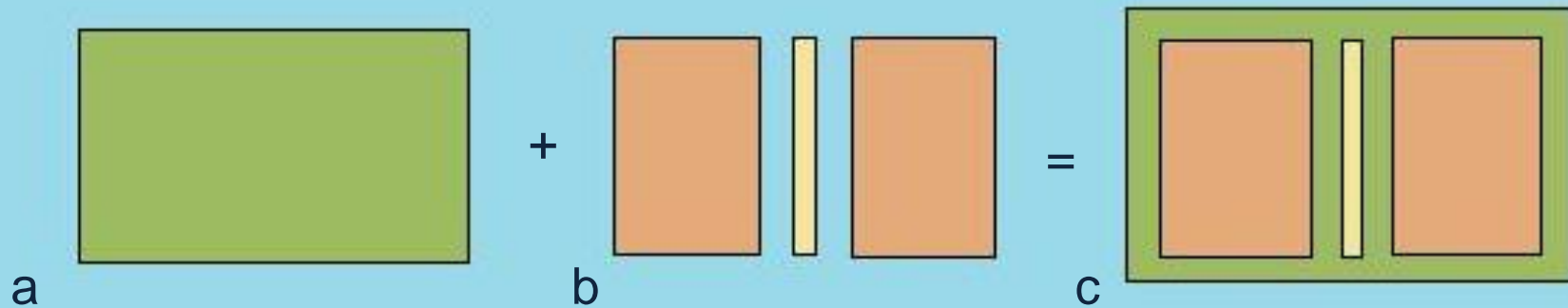
Používají se:

- ✓ klišová,
- ✓ kostní,
- ✓ kožní
- ✓ nebo jejich směsi.

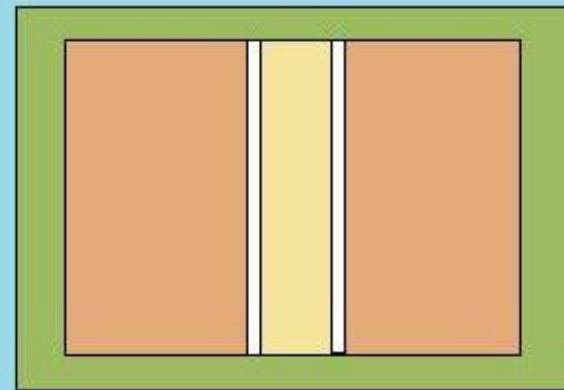
Materiál na zdobení desek

Zdobení se provádí dle návrhu grafika buď barvotiskem nebo ražbou fóliemi

Vyhotovení tuhých desek

- a) potah
- b) lepenkové přířezy a hřbetník
- c) naložené lepenkové přířezy s hřbetníkem na potah
- d) potažené desky

Potažené knižní desky

Stroje na výrobu tuhých desek

K výrobě desek se používají speciální jednoúčelové stroje.

Hlavní části stroje na knižní desky jsou:

- zásobník lepenkových přířezů
- zařízení pro odvíjení, přířezávání a transport hřbetníku
- savkový přenašeč lepenek a hřbetníku na nakládací stůl
- zařízení na nanášení lepidla
- zakládací stůl
- lisovací zařízení a vykladač

Pracovní postup zhotovení na deskovacím stroji

- Přířez potiskovaného materiálu se ručně nebo automaticky upevní do chytačů, které jej přenesou na nanášecí válec a odtud po nanesení lepidla na základací stůl ve středu stroje.
- Z protější strany přinese přenášečí otočná hlava pomocí savek vysunuté lepenkové přířezy ze zásobníku a hřbetník odstřižený na přesnou délku a šířku na připravený potah na základacím stole.
- Tam se pomocí nakládacích pravítek založí nejprve záložky u hlavy a paty, a pak záložky na předních okrajích. V dalších stanicích se lisují celé desky a vyvádějí se do vykladače.

Deskovačka rotační

<http://www.youtube.com/watch?v=y0Juz--ND3M>

OTÁZKY ???

K výrobě knižních desek se používají jaké stroje

SPECIÁLNÍ JEDNOÚČELOVÉ STROJE

Na rovný hřbetník používáme

ŠEDOU STROJNÍ LEPENKU

Jaká lepidla používáme k potahování desek

KLIHOVÁ, KOSTNÍ, KOŽNÍ, JEJICH SMĚSI

Zdroje

Král . J., Moderní knihařství . Brno : Knihař, 1999,
ISBN 80-901 924 8 -3

<http://www.youtube.com/watch?v=y0Juz--ND3M>

www.svettisku.cz